

# **REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

## **BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20140509- 14)**

betreffende de toepassing van artikel 25octies § 7 en 8 van  
de elektriciteitsordonnantie

**23 mei 2014**

# Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	3
2	Voorgeschiedenis .....	3
3	Bestaande situatie .....	4
4	Methodologische benadering .....	5
5	Voorzorgsmaatregelen.....	5
6	Vaststellingen na raadpleging van de marktspelers .....	6
6.1	Meting van de gegevens "beschermde afnemers".....	6
6.2	Follow-up van afbetalingsplannen.....	6
6.3	Vermogensbegrenzer .....	8
6.4	Einde van de bescherming en terugkeer naar de leverancier .....	8
6.5	Einde van de periode met maximumtarief.....	8
7	Beslissingen .....	10
7.1	Uitwisseling van informatie: (zie bijgevoegde matchingtabel).....	10
7.2	De beschermde afnemers zullen gedurende 6 maanden het maximumtarief worden aangerekend:.....	10
7.3	Beschermde afnemers die "terugkeren" naar het specifiek sociaal tarief:.....	11

## I Juridische grondslag

De elektriciteitsordonnantie (1), stelt in art. 25octies § 7 dat

*“De leverancier en de noodleverancier delen onderling en elk semester de staat van de naleving van het afbetalingsplan mee.”*

en in § 8 dat

*« indien de beschermde afnemer niettemin schulden heeft opgebouwd bij de noodleverancier, deze laatste zijn schuldvorderingen met alle rechtsmiddelen kan terugkrijgen. Indien de beschermde afnemer zijn afbetalingsplan tegenover zijn leverancier niet nakomt, maar zijn leveringen aan de noodleverancier betaalt, wordt de levering door de noodleverancier na een periode van zes maanden beperkt tot een vermogen van 2.300 W. De beschermde afnemer kan alleen een specifiek sociaal tarief blijven genieten indien hij zijn afbetalingsplan gedurende meer dan 6 maanden niet nakomt of de distributienetbeheerder op een of andere manier opzettelijk verhindert om een vermogensbegrenzer te plaatsen. De noodleverancier hanteert dan de maximumprijzen die door de federale wetgeving bepaald zijn voor de levering van elektriciteit door de distributienetbeheerder. De noodleverancier stelt het OCMW hiervan in kennis »,*

De gasordonnantie (2) stelt in art. 20sexies § 8 eveneens dat

*"indien de beschermde afnemer niettemin schulden heeft opgebouwd bij de noodleverancier, deze laatste zijn schuldvorderingen met alle rechtsmiddelen kan terugkrijgen. Indien de beschermde afnemer zijn afbetalingsplan tegenover zijn leverancier niet nakomt, maar zijn leveringen aan de noodleverancier betaalt, kan hij het specifiek sociaal tarief blijven genieten zoals bepaald in artikel 20decies, behalve indien de beschermde afnemer zijn afbetalingsplan gedurende meer dan 6 maanden niet nakomt. De noodleverancier hanteert dan de maximumtarieven die door de federale wetgeving bepaald zijn voor de levering van gas door de distributienetbeheerder." De noodleverancier stelt het OCMW hiervan in kennis"*<sup>1</sup>

We doen opmerken dat de gasordonnantie nergens een vermogensbegrenzer vermeldt.

## 2 Voorgeschiedenis

Brugel herinnerde in een advies van mei 2012 aan deze bepaling (zie punt 3.7 betreffende het overmaken van informatie en afbetalingsplan).

---

<sup>1</sup> Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en aangepast op 10 augustus 2011, hierna de "electriciteitsordonnantie" genoemd.

<sup>2</sup> Ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegensretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna de "gasordonnantie" genoemd.

Brugel vermeldde in dit advies dat:

*“ [...] Het afbetalingsplan kan heronderhandeld worden en wordt door de leverancier aan de noodleverancier meegedeeld.”*

*Twee keer per jaar, op vaste data die in overleg tussen de leverancier en de netbeheerder worden vastgelegd, geeft de leverancier inzage in alle dossiers en maakt zo de follow-up mogelijk van de afbetalingsplannen van al zijn afnemers die door de noodleverancier worden bevoorraad. BRUGEL herinnert eraan dat de wetgever heeft voorzien in middelen om de terugkeer van de beschermde afnemers naar de commerciële leveranciers te garanderen als hun schulden zijn aangezuiverd.*

De follow-up gebeurde via brieven die naar de leveranciers werden verzonden om de gelanceerde processen te kennen en via feitelijke vergaderingen met de netbeheerder die werden georganiseerd door de regulator met de netbeheerder op 24 september 2013 en 24 februari 2014, en met de leveranciers op 6 november en 4 december 2013.

Op 28 april 2013 werd een informatievergadering georganiseerd voor de leveranciers en Sibelga betreffende het huidige advies.

Voortaan zal Sibelga elk semester een lijst met de betrokken personen overmaken aan de OCMW's.

### **3 Bestaande situatie**

Vandaag worden deze bepalingen niet toegepast door de leveranciers, noch door de noodleverancier.

De oorzaak van deze niet-naleving kan de beperkte informatie-uitwisseling zijn tussen de leveranciers en Sibelga, maar ook het feit dat ze niet over de juiste informatie beschikken.

De globale, door de regulator aanbevolen richtlijn, moest de marktspelers de mogelijkheid bieden om de juiste gedragslijn te vinden. Dat was echter niet het geval.

Indien bepaalde spelers initiatieven hebben genomen in die richting, was de overgemaakte informatie te heterogeen en ontbrak er een goede doorstroming opdat de informatie correct zou worden gebruikt.

Deze vaststelling verklaart waarom de regulator zich verplicht ziet een vaste methodologie op te leggen.

Na te hebben gewerkt op verschillende niveaus, is de regulator erin geslaagd een systeem te lanceren dat deze informatie-overdracht tussen de spelers mogelijk maakt, waardoor de bepalingen van de elektriciteits- en gasordonnantie kunnen worden toegepast.

Het is belangrijk dat deze maatregel wordt toegepast zodat de klant op billijke wijze wordt behandeld. Aangezien de leveranciers verschillende schuldinvorderingsprocedures hanteren, zou het niet normaal zijn dat gezinnen die zich in een gelijkaardige situatie bevinden, op een verschillende manier worden behandeld naar gelang van de leverancier met wie ze een contract hebben gesloten.

We doen opmerken dat de follow-up door Sibelga inzake de verificatie van de toekenningsvoorwaarden van de beschermde afnemers reeds resultaten heeft opgeleverd.

We zullen hieronder de methodologie uiteenzetten die door de regulator wordt gebruikt, alsook de processen die hij wenst te implementeren.

## **4 Methodologische benadering**

Bij wijze van inleiding lijkt het opportuun om te stellen dat Brugel, bij de voorbereiding van deze bepalingen, altijd de voorkeur heeft gegeven aan een benadering met de focus op het overleg met zowel de noodleverancier als met de commerciële leveranciers.

Er hebben verschillende bilaterale vergaderingen plaatsgevonden:

Allereerst met Sibelga in september 2013 en februari 2014. Deze gesprekken hadden hoofdzakelijk als doel: het overmaken aan de leveranciers van de bijgewerkte gegevens over de "beschermde afnemers", de werkbaarheid van de procedure, de frequenties...

In november en december 2013 vonden andere vergaderingen plaats met alle leveranciers die de huishoudelijke afnemers bevoorraden.

Ze hebben allemaal geantwoord: ECS, Lampiris, Luminus, Octa+, ENI en Belpower.

Deze ontmoetingen zijn verlopen in een klimaat van gezonde samenwerking.

Elkeen heeft een constructieve visie over deze problematiek aangebracht en heeft de wens geuit dat de bepalingen voorzien door de wetgever, zouden worden toegepast.

Niettemin is gebleken dat de leveranciers niet dezelfde visie hadden over het onderwerp. We waren getuige van een duidelijk verschillende visie tussen "historische leveranciers" en leveranciers die zich recent op de markt hebben gevestigd.

Sommige punten van de wetgeving zijn niet helemaal beslecht en zullen het voorwerp uitmaken van een bijkomende analyse.

## **5 Voorzorgsmaatregelen**

De maatregelen die hieronder worden aanbevolen, zijn niet bedoeld voor de beschermde afnemers die het specifiek sociaal tarief genieten, ook wel afnemers genoemd die worden bevoorrad "tegen de sociale maximumprijzen voor de levering van gas en elektriciteit" (hetzij  $\pm 35\%$  van de regionale beschermde afnemers).

We herinneren eraan dat het (federaal) Specifiek Sociaal Tarief wordt toegekend aan gezinnen die behoren tot de volgende categorieën:

Gezinnen die:

- een uitkering van het OCMW ontvangen;
- een uitkering ontvangen van de FOD Sociale Zekerheid, voor personen met een handicap;

- het gewaarborgd inkomen voor ouderen ontvangen (IGO);
- een appartement huren van een sociale woningmaatschappij.

Niettemin zal voor deze gezinnen de momenteel verhoogde vermogensbegrenzer worden teruggebracht op zijn oorspronkelijk vermogen, namelijk 2.300 W.

## **6 Vaststellingen na raadpleging van de marktspelers**

Zoals hiervoor is gebleken, heeft de regulator gewenst om alle marktspelers te beluisteren over deze problematiek van de beschermde afnemers.

De ronde tafelgesprekken hebben het mogelijk gemaakt verschillende zwakke punten in het systeem bloot te leggen.

Dankzij de dagelijkse behandeling van de dossiers "beschermde afnemers", heeft Brugel ook haar eigen ervaring, die de laatste twee jaar aanzienlijk is toegenomen (meer dan 1.500 behandelde dossiers), kunnen delen met leveranciers en met de noodleverancier.

Hieronder zullen we de verschillende vaststellingen analyseren:

### **6.1 Meting van de gegevens "beschermde afnemers"**

Er is gebleken dat het aantal bestaande beschermde afnemers in de portefeuille van de twee grootste leveranciers in ruime mate het aantal beschermde afnemers overschrijdt (het dubbele) dat werkelijk dit statuut geniet .

Na een aanvraag van de regulator om de berekening te controleren, bleven de cijfers afkomstig van de leveranciers nog steeds niet overeenstemmend.

Bijgevolg is gebleken dat de eerste te ondernemen actie erin bestond om de leveranciers de mogelijkheid te bieden om hun databank up-to-date te brengen.

Deze update wordt gerealiseerd met de hulp van Sibelga, die aan elke leverancier de exacte lijst heeft bezorgd van "zijn beschermde afnemers" met hun oorspronkelijke EAN-code.

Dit Excel-bestand zal vervolgens door de leveranciers worden gebruikt om relevante informatie over "hun beschermde afnemers" te bezorgen aan Sibelga.

Elk semester zal Sibelga aan elke leverancier de lijst meedelen van zijn beschermde afnemers, up-to-date gebracht met behulp van de bijgevoegde matchingtabel.

### **6.2 Follow-up van afbetalingsplannen**

Op de vergaderingen met de leveranciers heeft Brugel hun gevraagd om haar vertrouwelijke informatie te bezorgen over de mate van naleving van de afbetalingsplannen, het aantal beschermde

afnemers die hun betalingen uitvoeren, de bedragen van de schulden verdeeld per schijf van de beschermde afnemers.

Na analyse van deze gegevens, is gebleken dat het aantal beschermde afnemers dat geen afbetalingsplan heeft of dat zijn afbetalingsplan niet is nagekomen, ongeveer 80% bedroeg.

De regulator had helemaal geen kennis van deze informatie die vervolgens de te nemen maatregelen heeft beïnvloed.

Er is ook gebleken dat het aantal beschermde afnemers met een schuld van minder dan € 100 of zelfs minder dan € 50, de "restschuld" genoemd, erg hoog lag. Deze schulden betreffen soms zelfs niet eens het "hoofdbedrag", maar procedurekosten die de afnemer altijd heeft geweigerd te betalen.

Bij de behandeling van dossiers "beschermde afnemers", stelde Brugel vast dat sinds de goedkeuring van de nieuwe ordonnantie, een toenemend aantal afnemers het statuut van beschermde afnemer aanvraagt als gevolg van ingebrekestellingen voor bedragen lager dan € 100.

Dit heeft ertoe geleid dat de regulator zich de vraag stelde betreffende de afnemer die gedurende vele jaren bij de noodleverancier blijft zonder de leverancier te betalen en zonder dat deze laatste tegen hem maatregelen treft en die het regionaal sociaal tarief geniet en bij wie de vermogensbegrenzer werd verwijderd of verhoogd.

We hebben zelfs weet van beschermde afnemers die al verschillende jaren een schuld van 10 € hebben en hun leverancier niet betalen.

Aangezien de ordonnantie geen specifieke bepalingen vermeldt betreffende deze situatie, kan geen bijzondere actie worden ondernomen.

De maatregelen die zullen worden genomen en hierna zullen worden uiteengezet, blijken echter aan deze laatste vaststelling te beantwoorden.

Immers, de beschermde afnemer zonder afbetalingsplan voor wie gedurende minstens 6 maanden het maximumtarief zal worden toegepast, zal dus logischerwijs de keuze hebben om te opteren voor één van de volgende twee mogelijkheden : ofwel zal hij zijn schuld betalen en terugkeren naar zijn leverancier, ofwel zal hij van leverancier veranderen. Immers, het betalen van de facturen van de noodleverancier zal hem meer kosten dan het bedrag van zijn schuld. Bijgevolg zal hij geen regionale bescherming meer genieten.

Wanneer we het geval van de beschermde afnemer zonder afbetalingsplan bekijken, verwijzen we naar de afnemer aan wie een afbetalingsplan is voorgesteld bij toepassing van art. 25sexies van de elektriciteitsordonnantie: "...stelt de leverancier een redelijk afbetalingsplan aan het gezin voor..." en bij toepassing van artikel 25septies § 4 dat stelt dat: « zodra het gezin het statuut heeft van beschermde afnemer...kan het afbetalingsplan opnieuw worden onderhandeld..." en die dit gedurende de voorbije 6 maanden niet heeft nageleefd.

Bijgevolg kunnen we ervan uitgaan dat deze afnemer geen afbetalingsplan meer heeft.

Overigens, indien de leverancier op geen enkel moment een afbetalingsplan heeft voorgesteld aan zijn afnemer, zijn de maatregelen voorzien in dit advies niet van toepassing.

### **6.3 Vermogen van de begrenzer**

Volgens de door Sibelga ter beschikking gestelde gegevens, genoot in februari 2014 70% van de beschermde afnemers van een verhoging van het vermogen van de begrenzer tot 4.600 VV.

De elektriciteitsordonnantie stelt in artikel 25sexies § 8 dat "indien het afbetalingsplan niet wordt nageleefd, kan de leverancier het vermogen opnieuw laten beperken tot het voorheen begrensde vermogen."

Gelet op de tegenstrijdige cijfers: 80% van de afnemers heeft geen afbetalingsplan, maar bij 70% van hen werd het vermogen van de begrenzer verhoogd, en dus menen we dat een signaal moet worden gegeven opdat alle bepalingen zouden worden nageleefd.

### **6.4 Einde van de bescherming en terugkeer naar de leverancier**

De elektriciteitsordonnantie stelt in artikel 25septies § 6 "Zodra hij alle schuld heeft aangezuiverd in naleving van het afbetalingsplan, wordt het gezin niet meer erkend als beschermde afnemer en wordt de opschorting van het contract beëindigd."

Na vragen die de regulator tijdens de ronde tafelgesprekken met de leveranciers heeft gesteld, is ook gebleken dat bepaalde beschermde afnemers dit al zijn sinds de vrijmaking van de markt in 2007.

Bijgevolg rijzen er talrijke vragen over deze afnemers die kunnen terugkeren naar hun leverancier, daar waar de wettelijke duur van hun contract verstreken is.

Aangezien de ordonnances deze bepalingen niet preciseren, zal Brugel deze vraag beantwoorden via een studie.

### **6.5 Einde van de periode met maximumtarief**

Tijdens de besprekingen is ook de vraag gerezen van de terugkeer naar het regionaal sociaal tarief voor de "gesanctioneerde afnemers" na de periode van 6 maanden.

De ordonnances vermelden dit specifieke geval niet.

Tijdens de vergaderingen met de leveranciers is gebleken dat de standpunten van de gesprekspartners van elkaar verschilden en dat ze toch elk gefundeerd leken.

Wij hebben twee tegenovergestelde standpunten kunnen onderscheiden:

Een eerste standpunt verdedigde de terugkeer naar het sociaal tarief indien de afnemer zijn afbetalingsplan gedurende de laatste 6 maanden is nagekomen. Dit standpunt wordt gemotiveerd door de gegronde bezorgdheid van de leverancier die er alles aan wil doen om zijn schulden terug te vorderen en zijn afnemer wil stimuleren door hem een lager tarief te beloven indien hij zijn verbintenis nakomt.

Het tweede standpunt verdedigde de weigering om na 6 maanden terug te keren naar het sociaal tarief en beriep zich hierbij op de complexiteit van de maatregel, met name de opeenvolgende tariefwijzigingen. .



Brugel heeft de de punten die vatbaar zijn voor interpretatie van de ordonnantie en de uiteenlopende standpunten van de leveranciers naast elkaar gelegd, en beslist om de afnemer het sociaal tarief toe te kennen na een periode van 6 maanden indien hij zijn afbetalingsplan respecteert. Het wordt aan de leverancier overgelaten toe te oordelen of het afbetalingsplan werd nageleefd.

Als gevolg van deze verschillende vaststellingen, heeft de regulator een procedure opgesteld die de komende weken voor alle marktspelers zal worden toegepast met als hoofddoel om ervoor te zorgen dat de door de wetgever voorziene bepalingen worden toegepast.

## **7 Beslissingen**

Rekening houdend met de besprekingen tussen de partijen en Brugel, alsook met het advies uitgebracht door de regulator in mei 2012, zullen de hieronder vermelde maatregelen worden toegepast.

### **7.1 Uitwisseling van informatie: (zie bijgevoegde matchingtabel)**

Deze overdracht van gegevens zal plaatsvinden:

Twee keer per jaar tussen Sibelga en de leveranciers en omgekeerd in de maanden mei en november;

De overdracht van informatie van Sibelga naar de leveranciers zal plaatsvinden 15 dagen vóór de mededeling aan de afnemer van zijn overgang naar het maximum tarief.

Tegelijkertijd met de verzending aan de afnemer van de brief betreffende de toepassing van het maximum tarief, zal Sibelga aan de OCMW's een lijst meedelen die de naam vermeldt van de gezinnen die getroffen worden door deze maatregel.

Brugel zal deze uitwisseling van informatie controleren.

### **7.2 De beschermde afnemers zullen gedurende 6 maanden het maximumtarief worden aangerekend:**

- A. De gezinnen die al minstens 6 maanden geen afbetalingsplan meer hebben bij hun leverancier. We herinneren eraan dat deze bijna 80% van de beschermde afnemers zich in deze situatie bevinden.
- B. Aan de afnemers die een afbetalingsplan hebben, maar die 3 vervalddagen van de 6 maanden niet zijn nagekomen, zal het maximumtarief worden aangerekend. De toepassing van deze maatregel blijft echter onderworpen aan de beoordeling van de leverancier.

Alle beschermde afnemers aan wie het maximumtarief zullen worden aangerekend, zullen een tot 2.300 W begrensde vermogensbegrenzer hebben, zoals bepaald in de ordonnantie.

Sibelga zal de afnemers aan wie het maximumtarief zullen worden aangerekend, informeren via een door de regulator goedgekeurde brief.

### **7.3 De beschermde afnemers die "terugkeren" naar het specifiek sociaal tarief:**

- A. Na afloop van 6 maanden, de beschermde afnemers die een afbetalingsplan hebben opgesteld met hun leverancier en dit zijn nagekomen;
- B. De afnemers die hun afbetalingsplan opnieuw zijn nagekomen;

Volgens de beoordeling van hun leverancier, zullen zij gedurende de komende 6 maanden het regionaal sociaal tarief kunnen genieten en aan het OCMW een verhoging van hun vermogensbegrenzer kunnen vragen.

Klanten die onder deze bepalingen zal door Sibelga worden aangemeld al in juni 2014 maar deze zullen met ingang van 1 november 2014.

\*            \*

\*

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
			Date début contrat	Date fin Statut CA	DIVISI ON	FOURNI SSEUR									INFO OUT communiquée	INFO OUT en attente	Résiliation contrat jure
120134630	541448920700534688	220008780	25/10/2012	10/05/2013	ELEC	Electra	NOM XXXX	PRENOM		RUE CAMUSET	64	10001					
120134630	541448920710027835	220009945	12/05/2013	1/02/2014	ELEC	Electra	NOM XXXX	PRENOM		RUE DE LA RICHE	18	10030	541448920700534688		05/02/2014		
120134630	541448920700534695	220007578	26/10/2012	11/05/2013	GAZ	Electra	NOM XXXX	PRENOM		RUE CAMUSET	64	10001					
120134630	541448920710060337	220008656	13/05/2013		GAZ	Electra	NOM XXXX	PRENOM		RUE DE LA RICHE	18	10030	541448920700534695				
120133272	541448920704832919	220008526	9/09/2012	1/12/2013	ELEC	Electra	NOM YYYY	PRENOM		RUE DU FILEUL	11	11901			06/12/2013		
120136788	54144892070621429	220009063	17/12/2012	24/10/2013	ELEC	LAMPRI	NOM ZZZZ	PRENOM		CHAUSSÉE DE LOUVAIN	498	10030				YES	
120133944	54144892070620285	220007924	17/12/2012	25/07/2013	GAZ	LAMPRI	NOM ZZZZ	PRENOM		CHAUSSÉE DE LOUVAIN	498	10030			31/01/2014		
120073302	541448920700075853	220008633	1/01/2009	15/04/2009	ELEC	Electra	NOM WWWWW	PRENOM		AVENUE HENRI JASPAR	136	10060		YES			
120073302	541448920700075860	220000721	21/12/2008	24/02/2009	GAZ	Electra	NOM WWWWW	PRENOM		AVENUE HENRI JASPAR	136	10060		YES			